

สำเนา

วัน... ปีชวดสัมฤทธิ์ศก ๑๒๕๐

พรเจ้าอินทริวิชยานนท์ฯ พรเจ้านครเชียงใหม่ มีความวิตกกักราษฎร บ้านเมืองในระหว่าง ๒-๓ ปี ท่อเข้าน้ำแลส่วยไร่กับบ้านเมือง ก็ไม่บริบูรณ์เหมือนแต่ก่อนน้ำฟ้าสายฝนก็เป็นที่เหือดแห้ง บ่อเหมือนที่เช่นแผ่นดินแต่ก่อนสืบๆ มา ถึงพรเจ้ามโหตรประเทศราช ค่าเข้าน้ำ...บริบูรณ์... น้ำฟ้าสายฝนก็ตกชวฤดูปีเดือน ราษฎร...เป็นสุข บ่อมีอันตรายสิ่งหนึ่งสิ่งใด ในบ้านเมืองถึงมาเช่น พรเจ้ากาวิโลรสแลเช่นเรบัดนี้ น้ำแห้งแล้งด้วย น้ำฟ้าสายฝนราษฎรได้...ที่เหมือนแต่ก่อนนั้น บ่อมี เพราะฝนบ่อมีเหมือนแต่ก่อน บ้านเมืองของเราเพราะนับถือเทพยดาอารักษ์ อันรักษาพระบวรพุทธศาสนา และรักษาบ้านเมือง จำเปนได้เอาวัวควายหมูไก่เล้าแก้มเลี้ยงทุกปีมิได้ขาด เทพยดาลงทรงก็ว่าภาชีอากรนี้เปนเหตุเกิดขึ้น เบนที่บ่อ...ฉนั้น

ข้อหนึ่งมีในอัปหริยธรรม ๔ ประการว่า ของบ่อควรตั้งมาแต่ก่อนอย่าให้ตั้ง ของบ่อควรมีแต่ก่อนอย่าให้มีผิดแต่ประเพณี บ้านเมือง ถ้าแลบ้านเลเมืองให้บ่อทำตามอัปหริยธรรม ๔ ประการนี้ ก็จะแห้งแล้งด้วยน้ำฟ้าสายฝนเข้าสาสิทธิจะมีรวงอันน้อยว่าฉนั้น แต่บ้านใดเมืองใด อนุ...อปหริยธรรม ๔ ประการ อยู่ในทศราชนธรรมสิบประการ คือว่า (ทานัง สีลัง...) ลำดับถึง...นั้นๆ บ้านเมืองก็จะอยู่สุขชุมเย็น แลจุติเจริญด้วยสุขสมบัติลาภสการ ก็จะ...รุ่งเรืองว่าฉนั้น

ทุกวันนี้พรองค์...เสาะหาเอาแต่ที่เปนยุติธรรม ขอให้ราษฎรบ้านเมืองมั่งมูลเหมือนแต่ก่อนให้ราษฎรอยู่สุขคติ...ทั่วหน้ากัน เทวดา...บวรพุทธศาสนาก็ให้...แม่น น้ำฟ้าสายฝน...ให้ตกชวฤดูปีเดือน...อันเกิดแต่สัตวสองตีก็น้อยให้... เทวดาเจ้ารักษาบ่อถอยเพราะดังนี้จึงควรแปลงการหาให้ชอบ...เทพยดาอารักษ์เจ้าทั้งหลาย พรองค์เราเห็นเปนฉนั้น

ข้อหนึ่งแต่การภาชีอากรทั้งมวลจะเลิกเสียบ่อให้มี...สิ่ง แล้วจะเกบเอาหัวไร่ทางสวนเหมือนแต่ก่อน เหตุสมมุติราชเจ้าได้ตั้งไว้แต่ก่อนเปนปถมกลบสืบมาถึงบัดนี้ เมื่อเราจะเลิกภาชีอากรเสีย นั้น การที่จะเอาเงินออกใช้เปนเงินเดือน ข้าหลวงโปลิต ทหาร ใช้การในเมืองนี้ก็เสียเปนอันมากอยู่ ควร...กับราษฎรบ้านเมืองซึ่งได้ตั้งอยู่ในเขตแขวงเมืองนครเชียงใหม่ ออกค้าชูเจ้านายให้เปนราชการบ้านเมือง เพราะว่ามีข้าหลวงทหารโปลิตเหล่านี้ก็เป็นที่รักษาไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินชั้นหนึ่ง ป้องกันอันตรายต่างๆ กับเสียซึ่ง...แลกับทุกข์ของราษฎรด้วย เหตุฉนั้นจึงให้ราษฎรออกเงินเปนเบี้ยหวัดค้าชูเงินเดือนไปทุกปีอย่าให้ขาดได้ แต่ข้าราชการ ๖ ตำแหน่งนั้น แลที่ได้จัดตั้งไว้ก็เปนการอันดีอยู่ แต่ว่าผู้ที่รู้ขนบธรรมเนียมตามข้อบังคับแท้นั้นหาได้ เก่าถือเอาตามธรรมเนียมเดิมอยู่เสมอ เมื่อจะตั้ง ๖ ตำแหน่งอยู่เหมือนทุกปีทุกวันบ้านเมืองนี้ก็เหนเสียการแล เสียพระเกียรติยศพรเจ้าอยู่หัวเปนแน่ ขอเลิกยกใช้ตั้งพระยาท้าวแสน ๓๒ ขุนสนามตามเดิม แต่ราษฎรจะมีถ้อยความสิ่งใดแลราชการอันใดเกิดขึ้น ก็มาประชุมพร้อมที่สยามตามประเพณี พรองค์เรามีความ...เจ้านายผู้ใหญ่ผู้น้อยพระยาท้าวแสนแลข้าราชการทั้งมวล ผู้ใดเหนควรฉนั้นจะถูกแค้นกับบ้านเมือง เหนจะเปน...ไปภายหน้าได้ฉนั้น ก็ให้จดหมายความเหนเข้ามายื่นต่อเราในราชสำนัก ถ้าแลความเหนผู้ใดบังคับพร้อมกันแล้ว ก็เอาคำอันนั้นใช้ต่อไป แต่ผู้ใดมีคำเหนมายื่นทั้งหลายเหนพร้อมกันว่า บ่อควรดีเอาไว้ได้ก็บ่อเอา บ่อให้มีโทษกับผู้นั้นเปนอันตราย พรองค์เรามีอาญาจะให้...ปลูกษาดังนี้

ข้อ ๑ เลิกราชการ ๒ ตำแหน่งเสียแล้วตั้งพรรยาผู้ให้เปนผู้น้อย ๓๒ ขุนอยู่สนามตามเดิม

ข้อ ๒ สรรพการภาษีอากรทั้งมวลเลิกทั้งสิ้น ให้ราษฎรได้ทำมาค้าขายตามกำลังผู้มีของและซื้อขายตามพึงใจ

ข้อ ๓ ของส่วยครัวเจ้าให้ราษฎรได้ออกอย่างเดิม มี...เปนต้นสิบ...สองทั่วหน้ากัน ให้พรรยาสนามได้เก็บถวายตามเดิม

ข้อ ๔ เงินอันจะออกเปนเบี้ยหวัดเงินเดือนข้าหลวงโปlicitหารนั้น ให้ราษฎรค้าชูครัวเรือนและเรือนใน ๕ แลบเรือนแม่...
เรือนละสองแลบทุกปีอย่าให้ขาด พรรยาสนามได้ออกไปประกาศแคว้นแขวงแก่บ้านแถบส่งสยามให้สยามนำใช้ถวาย

ข้อ ๕ ...ตวงน้ำทางใด ให้สยามได้เก็บอย่างเดิม ถ้าราษฎรทำได้ตวงหนึ่งให้ออกที่สนามสองตวงลำดับได้...แลน้อยไปที่ตวง
วงเข้าสนามนั้นก็ให้นับเอาตวงหมื่น ๒ พันตามเดิม

ข้อ ๖ ให้สนามได้ตั้งแต่ช่อออก...ตามเดิม อย่าให้เจ้านายพรรยาท้าวแสนกดขี่ข่มเหงซื้อเอากับช่อ ให้พวกช่อได้ค้าขาย
ตามราคาบ้านเมือง

ข้อ ๗ ให้สยามได้ตั้งนายท่าเกลือ ค่าหัวเรือตามเดิม